

‘Lusten van toerisme zijn minder zichtbaar dan lasten’

12-03-2021 09:00

Toerisme moet onbeperkt kunnen groeien, zolang het geografisch gespreid wordt. Buitenlandse toeristen moeten hetzelfde behandeld worden als binnenlandse bezoekers. Vakantieverblijf via platforms als Airbnb moet verboden worden in de stad. Eens of oneens?

Deze stellingen en nog veel meer staan centraal in de vierde aflevering van de PodStad, de podcast over de stad van Colliers. CEO Dirk Bakker gaat in gesprek met de Amsterdamse politicus Reinier van Dantzig en toerisme-expert Anouk van Eekelen over de toeristische stad. De aflevering staat op alle podcastapps en is eenvoudig te vinden [via deze link](#).

Afhankelijk van toerisme

“Ik denk dat steden als Amsterdam de laatste jaren te afhankelijk zijn geworden van toerisme”, zegt Van Dantzig, fractievoorzitter van D66. “Na de kredietcrisis snakte de hele economie naar business en dat kwam er vanuit het toerisme volop aan. We dachten lang: hoe meer, hoe beter. We vergaten na te denken wat er gebeurt als het te veel wordt. De Amsterdamse economie leunt nu sterk op hospitality en toerisme. Dat werd heel zichtbaar in de binnenstad tijdens de eerste lockdown. Die stilte was uniek, maar ook naargeestig.”

Er zijn en worden volgens Van Dantzig al wel flinke stappen gezet door de gemeente. In 2018 zijn maatregelen getroffen om ‘zuip-toerisme’ te beperken. Het betekende bijvoorbeeld het einde voor de bierfiets. Er kwam ook een bestemmingsplan voor meer winkeldiversiteit. Richt je je alleen op toeristen, dan krijg je geen vergunning. “Dat was juridisch heel ingewikkeld, maar het is uiteindelijk gelukt. Nu is het tijd voor de volgende stap: zorgen dat er meer mensen wonen in de binnenstad en De Wallen rigoureus aanpakken door het bijvoorbeeld te verplaatsen naar een erotisch centrum elders in de stad.”

Waardevolle toerist

Volgens Van Eekelen, director destination development bij NBTC, is de economische waarde van de sector erg groot. In Nederland is dat 4,5% van het BBP. “In mediterrane landen is dat nog veel meer, dus in die zin valt de afhankelijkheid hier nog mee”, vertelt ze. “We hebben door corona allemaal de waarde gezien, maar de vraag is: wat is een waardevolle bezoeker? Iemand die veel uitgeeft aan horeca, retail en cultuur, zou je denken. Maar ook iemand die niet voor overlast zorgt, ook al slaapt hij of zij in een hostel. Voor elk gebied of stad is een waardevolle toerist wat anders. Wij willen bezoekers die passen bij de waarden van Nederland en nog specifiek de stad en de regio.”

Het gaat in Amsterdam vaak over de lasten van toerisme, maar lusten zijn er ook. Denk aan alle culturele voorzieningen zoals musea, theaters en restaurants die niet alleen op bewoners kunnen teren. En alle banen die daarbij horen. Dat is minder zichtbaar en hoorbaar dan drukte en overlast. En volgens Van Dantzig is er in 2019 ongeveer €200 miljoen toeristenbelasting opgehaald, waar stadsbewoners van profiteren omdat dat onder andere wordt besteed aan onderwijs en gemeentelijke diensten als de vuilophaal.

Landelijke visie

Volgens het NBTC kunnen die lusten nog beter in balans worden gebracht met de lasten, niet alleen voor bedrijven maar ook voor bewoners of bezoekers zelf. Het bureau heeft daarvoor samen met experts, bestuurders en bewoners een landelijke visie op toerisme opgesteld: [Perspectief Bestemming Nederland 2030](#). Daarin staat: toerisme is geen doel, maar een middel dat kan bijdragen aan een maatschappelijke opgave. Van Eekelen: “Denk aan banen in krimpgebieden, aan voorzieningen in de stad. We hebben daarvoor een aanpak ontwikkeld. Je moet eerst weten wat voor stad of regio je wil zijn, daarna ontwikkel je een relevant aanbod. Dat ga je vermarkten en promoten.”

Dat betekent ook: kijken buiten de grenzen van de stad. Nederland heeft veel meer moois dan alleen Amsterdam. Daarom is een van de speerpunten van Perspectief 2030 dat er meer steden en regio's op de kaart staan als aantrekkelijke bestemming. En dat ze toegankelijk en bereikbaar zijn. "Spreiden is verleiden", zegt Van Eekelen. "Om deze ambitie te verwezenlijken richten we ons op herhaalbezoekers, vooral uit onze buurlanden. We hebben verschillende verhaallijnen, zoals Nederland Waterland, de negen Hanzesteden en Koninkrijk Nederland. Zo verbinden we allerlei bestemmingen aan elkaar."

Vermakelijke stad

De volgende aflevering van de PodStad komt online op vrijdag 19 maart. Hierin gaat Dirk Bakker in gesprek met A'dam Toren-eigenaar Sander Groet en schouwburgdirecteur Dianne Zuidema over de vermakelijke stad.